

Lajmska Borelioza (Lyme borreliosis)

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog

nedjelja, 01 decembar 2013 01:00 - Poslednje ažurirano nedjelja, 01 decembar 2013 17:31

Lajmska borelioza (*Lyme borreliosis*) je oboljenje infektivne prirode, koje zahvata različite organe. Javlja se nakon uboda krpelja iz roda *Ixodes* koji je inficiran bakterijom iz roda *Borrelia*.

Manifestuje se karakterističnom promjenom na koži (Erythema migrans), a ako se ne liječi prelazi u hroničan oblik kada zahvata zglobove, srce i nervni sistem.

U Sjevernoj Americi najčešći uzročnik je spiralna bakterija *Borrelia burgdorferi*, a u Evropi su to vrste *Borrelia afzelii* i *Borrelia garinii*. Ove borelije najčešće inficiraju različite glodare, a na čovjeka ih prenosi nekoliko vrsta tvrdog krpelja iz roda *Ixodes*, uglavnom u stadijumu nimfe.

Kada se krpelj hrani krvlju bolesnih životinja, on se inficira borelijom, a nakon uboda čovjeka on je prenosi u krv. Procenat zaražavanja je vrlo nizak (oko 1%), a mali broj inficiranih oboli od manifestne borelioze.

Inkubacija traje od 1 do 30 dana. Tokom infekcije u organizmu oboljelog se stvaraju antitijela koja imaju dijagnostičku vrijednost (IgM i IgG klase).

Bolest se može klinički podijeliti u tri stadijuma.

Lajmska Borelioza (Lyme borreliosis)

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog

nedjelja, 01 decembar 2013 01:00 - Poslednje ažurirano nedjelja, 01 decembar 2013 17:31

U prvom stadijumu je izražen kružni eritem (Erythema migrans) koji se širi i migrira a traje nekoliko nedelja, nakon čega se na mjestu uboda pojavljuju makule i papule, a rubno se eritem širi do nekoliko centimetara. Granični rub prema zdravoj koži može da bude iznad nivoa kože uz slabo izraženu inflamaciju i edem. Često se može da primjeti otok regionalnih limfnih žlijezda bez subjektivnih tegoba.

U drugom stadijumu na koži mogu da se pojave promjene tipa eritema migrans i urtikarijske reakcije. Tokom ovog stadijuma već se mogu javiti i srčane tegobe, kao i znaci i simptomi koji govore da su zahvaćeni zglobovi i nervni sistem.

Tokom trećeg stadijuma promjene na zglobovima, centralnom nervnom sistemu i srcu perzistiraju i oboleli ima izražene subjektivne tegobe. Najizraženija manifestacija trećeg stadijuma kod starijih osoba je Acrodermatitis chronica atrophicans.

Dijagnoza lajmske borelioze se zasniva na anamnezi (podatak o ubodu krpelja) i objektivnom fizičkom nalazu (eritem u obliku bivoljeg oka koji se širi, paraliza facijalnog nerva, artritis, itd.) ili anamnezi (podatak o ubodu krpelja), kao i na serološkim testovima.

Serološki testovi su najšire dostupni (ELISA, Western blot). Predlaže se protokol kojim se testiranje počinje osjetljivim ELISA testom, a ako je rezultat pozitivan ili neodređen (graničan), onda se izvodi specifični Western blot test (potvrda ili potvrda).

Lančana reakcija polimerazom (Polymerase chain reaction, PCR) je takođe komercijalno dostupna za lajmsku bolest i njome se dijagnostikuje genetički materijal (DNK) borelije. PCR se ne koristi rutinski u dijagnostici, ali ima veliki značaj u dijagnostici lajmskog artritisa (visoko senzitivno otkrivanje ospA DNK u sinovijalnoj tečnosti).

U dijagnostici, osim seruma, mogu da se koriste i likvor i sinovijalna tečnost.

Lajmska Borelioza (Lyme borreliosis)

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog

nedelja, 01 decembar 2013 01:00 - Poslednje ažurirano nedelja, 01 decembar 2013 17:31

